

Tjänsteskrivelse

2021-12-01

Diarienummer: 21SON221

Handläggare:

Per Åsbrink
026-17 73 42
per.asbrink@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Remissyttrande - Motion från Vänsterpartiet (V) – Flytta förövaren, 21SON221

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden i Gävle har anmodats yttra sig i rubricerat ärende. En motion har inkommit från ledamöter i KF Charlotta Lagnander, Kristina Sjöström, Maud Liljeqvist och Owe Hellberg (VP) om individ- och familjeomsorgens (IFO) arbete rörande våld i nära relationer, med fokus på våldsutövaren (förövaren) och barnets bästa i våldsärenden. I socialtjänstens insatser som rör barn, oavsett om det rör våld eller inte, är det alltid barnets bästa som är utgångspunkten. Alla insatser sker på frivillig väg, såvida inte insatser inom tvångslagstiftningen krävs. IFO har resurser och en organisation att hantera ärenden som rör våld i nära relationer, där våldsutövare erbjuds insatser inom öppenvården. Riktade stimulansmedel har använts och kommer fortsättningsvis att användas i kompetensutveckling kring våld i nära relationer, där omfattas även gruppen våldsutövare.

Bakgrund

Lagd motion (VP) fokuserar på våld i nära relationer och möjligheten för den våldsutsatta att bo kvar i det gemensamma hemmet och att flytta våldsutövaren. Samt vikten av att socialtjänstens insatser aktualiseras utifrån barnets bästa. Vilka möjlig-

heter finns att våldsutövaren bereds en möjlighet till boende och behandling? Samt att kommunen använder avsatta medel för att arbeta med behandling av våldsutövare.

Utredning / yttrande

Individ och familjeomsorgen (IFO) är en del av socialtjänsten i Gävle kommun och verksamheten regleras av Socialtjänstlagen. Dess ansvarsområden kan sammanfattas i tre delar:

- Barn och unga; verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden
- Vuxna missbrukare; att aktivt sörja för att den enskilde får den hjälp och vård som han eller hon behöver för att komma ifrån missbruket.
- Brottsoffer; att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp och barn som bevittnat våld.

Antalet aktualiseringar om våld i nära relationer till IFO har ökat mellan 2018 och 2021 och ökningen utgörs till uteslutande del av stöd och hjälp till våldsutsatta. Ansökningar från våldsutövare om hjälp med sitt våldsbeteende är förhållandevis få till antalet. Vi vet dock att våldsutövare ofta söker hjälp hos andra instanser, t.ex. till mansjouren Stickan (som socialtjänsten har ett avtal med).

Individ- och familjeomsorgen inom Valfärd Gävle har förstärkt arbetet kring våld i nära relationer. Under 2021 har en enhet startat som hanterar ärenden rörande våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. Enheten bemannas med socialsekreterare, behandlare och vägledare, totalt 19 tjänster. Enheten ansvarar för utredning och insatser och vänder sig till målgruppen; vuxna våldsutsatta, barn som bevittnat våld samt våldsutövare. Personalen är utbildad i att utreda och ge insatser för våldsutsatta och barn som bevittnat våld och sex personer i personalgruppen är speciellt utbildad i att möta gruppen våldsutövare.

Socialtjänstlagen bygger på frivillighet och innebär att man inte kan utföra åtgärder mot den enskildes vilja. I vissa fall kan tvångslagstiftning aktualiseras, såsom omhändertagande av unga (LVU¹) samt vuxna (LVM²), och där omhändertagande av vuxna endast kan ske om det föreligger ett missbruk som utsätter den enskildes fysiska och

¹ Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga

² Lag om vård av missbrukare i vissa fall

psykiska hälsa för allvarlig fara. Detta innebär alltså att det inte finns något lagstöd för att t.ex. tvinga en våldsutövare att flytta ut från en gemensam bostad. Detta kan endast ske via ett samtycke från den enskilde.

Alla insatser för våldsutövare sker i öppenvård och där fokus ligger på att utövaren ska erkänna och ta ansvar för våldet samt förstå dess konsekvenser. I de fall en våldsutövare placeras i stödboende eller behandlingshem beror detta i så fall på en samtida missbruksproblematik hos den enskilde. Det finns således inte någon evidens för behandling för personer som utövar våld i externt boende.

I socialtjänstlagen (1 kap. 2 §) anges att "vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas och vid beslut eller andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser för barn ska vad som är bäst för barnet vara avgörande." Detta berör alla socialtjänstens insatser, oavsett om det rör våld eller inte. Utgångspunkten för ett förändringsarbete i en våldsutsatt familj, där barn ingår, utgår alltid utifrån vad som är bäst för det enskilda barnet.

Riktade stimulansmedel har använts och kommer fortsättningsvis att användas i kompetensutveckling kring våld i nära relationer, där omfattas även gruppen våldsutövare.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Valfärd

Socialnämnden har ålagts svara på motion från Vänsterpartiet "Flytta förövaren".

Ärendet hanteras av socialnämnden vid sammanträdet den 16 december. Utredare Per Åsbrink har varit ansvarig handläggare i ärendet. I den slutliga handläggningen har även enhetschef för Enheten Våld i nära relationer, Elin Ullström, deltagit.